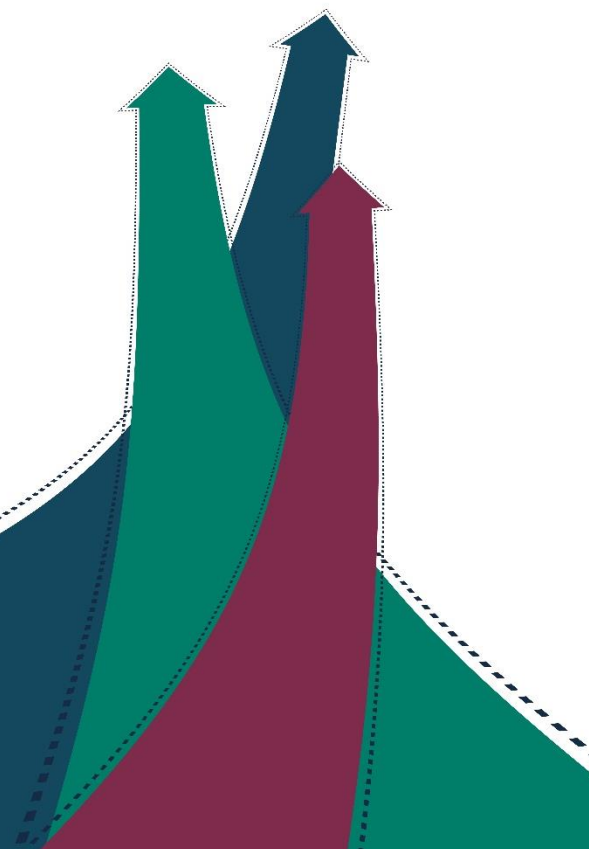

PARTNERUP

PARTNER UP

Nacionālā līmeņa ziņojums

Nodevums 2.2.

Funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. [Project Number: 101087193]

Informācija par projektu

Akronīms	PARTNERIS
Nosaukums	“Ieinteresēto pušu iesaistīšana un sadarbība prasmju pilnveides ceļu ieviešanā”
Numurs	101087193
Apakšprogramma jeb KA	ERASMUS-EDU-2022-PI-FORWARD-LOT3
Tīmekļa vietne	https://partnerup-project.eu/

Kopsavilkums

Nacionālie ziņojumi atspoguļo sākotnējās dokumentālās analīzes rezultātus, ko projekta partneri veica Horvātijā, Kiprā, Grieķijā, Itālijā, Latvijā un Rumānijā ar mērķi padziļināti izprast faktisko stāvokli Prasmju pilnveides ceļu (UP) iniciatīvas īstenošanā katrā projekta partnera valstī un ES līmenī.

Dokumentu analīze ļāva partneriem izpētīt un dalīties zināšanās par vairākiem ar UP iniciatīvu saistītiem aspektiem: likumdošanas konteksts un pasākumi, galvenie vietējā līmenī īstenotie pasākumi, mērķgrupas, galvenie izaicinājumi mērķa grupu sasniegšanā, galvenie izaicinājumi prasmju novērtēšanā, pielāgotu mācīšanās iespēju nodrošināšana un iegūto prasmju atzīšana, ieinteresētās puses, kas nodrošina prasmju pilnveides ceļus, sadarbības mehānismi.

Ziņojums balstīts uz ieinteresēto pušu ieguldījumu, literatūras pārskatu un uz valsts/ES dokumentiem par pieaugušo izglītības un izglītības politiku un prasmju pilnveides ceļiem, ko publicējusi Eiropas Komisija vai izstrādājuši Eiropas tīkli/asociācijas.

Analīzes rezultāti veido pamatu šī projekta politikai un praksei.

ATTĪSTĪBAS KOMANDA

Silvija Liuti, Kjara Marčeta – FORMA.Azione srl

Mario Vučićs, Sandra Peteka, Mateja Mandiča, Ana Tomljanoviča – Profesionālās izglītības un apmācības un pieaugušo izglītības aģentūra (AVETAE)

Antonela Marjanušić, Tajana Marušić – Pieaugušo izglītības iestāde Dante

Ksantija Aristidu – KARTĒ

Mariana Matache, Maria Patrascu, Marin Matache - Eiropas pieaugušo izglītības asociācija

Alexios Kokkos, Dimitrios Patronas - Grieķijas pieaugušo izglītības asociācija

PIEDALĀS: Asociatia Institutu tul Bucovina

2023. gada septembris

Satura rādītājs

1 Ievads	5
2 Analīzes ziņojumi	7
Valsts analīze — Itālija	9
Atsauces	17

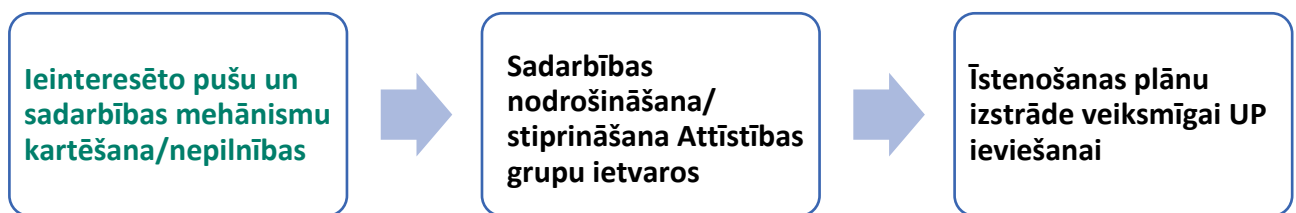
1 Ievads

Nacionālie ziņojumi atspoguļo sākotnējās analīzes rezultātus, ko veica projekta partneri Horvātijā, Kiprā, Grieķijā, Itālijā, Latvijā un Rumānijā ar mērķi padziļināti izprast faktisko stāvokli Prasmju pilnveides ceļu (UP) iniciatīvas īstenošanā katrā projekta partnera valstī un ES līmenī.

Analīze bija nepieciešama, lai savāktu kvantitatīvus un kvalitatīvus datus un informāciju par:

- esošajām un iztrūkstošajām ieinteresētajām pusēm;
- esošajiem sadarbības mehānismiem un struktūrām,
- nepilnībām sadarbībā;
- labo praksi saistībā ar prasmju pilnveides ceļu ieviešanu UP partnervalstīs un ES līmenī,

lai **nodrošinātu pamatu projekta politikai un praktiskajam darbam.**

Analīzes process ļāva partneriem izpētīt un dalīties zināšanās par vairākiem ar UP iniciatīvu saistītiem aspektiem:

- analizējot galvenos izaicinājumus UP ieviešanā, lai noteiktu sadarbības stiprās un vājās puses, identificētu esošās koordinācijas struktūras, trūkstošās ieinteresētās puses un to, kā tas ir ietekmējis regulāru UP ieviešanas procesu;
- kartējot un analizējot iespējamo/noderīgo ieinteresēto pušu sarakstu, lai skaidri parādītu to pievienoto vērtību un paredzamo ieguldījumu;
- definējot, kā ieinteresētās puses var turpmāk veicināt UP ieviešanu.

Lai savāktu kvalitatīvus datus, analīze tiek veikta pēc divām dažādām metodoloģijām, kuru mērķis ir noteikt sadarbības nepilnības un identificēt iespējas stiprināt jau esošās pozitīvās/jēgpilnās attiecības un iesaistīt trūkstošās un/vai jaunas ieinteresētās puses: **Gadījumu analīze un ieinteresēto personu kartēšana.**

Gadījumu analīze galvenokārt tika paredzēta, lai padziļināti izprastu faktisko stāvokli UP iniciatīvas īstenošanā katrā projekta valstī un ES līmenī, pētot:

- tiesisko kontekstu un iniciatīvas;
- galvenos ieviestos pasākumus;
- uzrunātās mērķa grupas;
- galvenos izaicinājumus mērķa grupu sasniegšanā;
- galvenās problēmas prasmju novērtēšanā, pielāgotas mācīšanās nodrošināšanā un iegūto prasmju atzišanas jomā;
- ieinteresētās puses, kas nodrošina prasmju pilnveides ceļus;
- sadarbības mehānismus.

Analīze tika balstīta uz pēdējo gadu literatūras apskatu un valsts/ES dokumentiem par pieaugušo izglītības un izglītības politiku un prasmju pilnveides ceļiem, ko publicējusi Eiropas Komisija vai izstrādājuši Eiropas tīkli/asociācijas.

Ieinteresēto pušu kartēšana tika izstrādāta valsts līmenī, izmantojot dažādas aktivitātes:

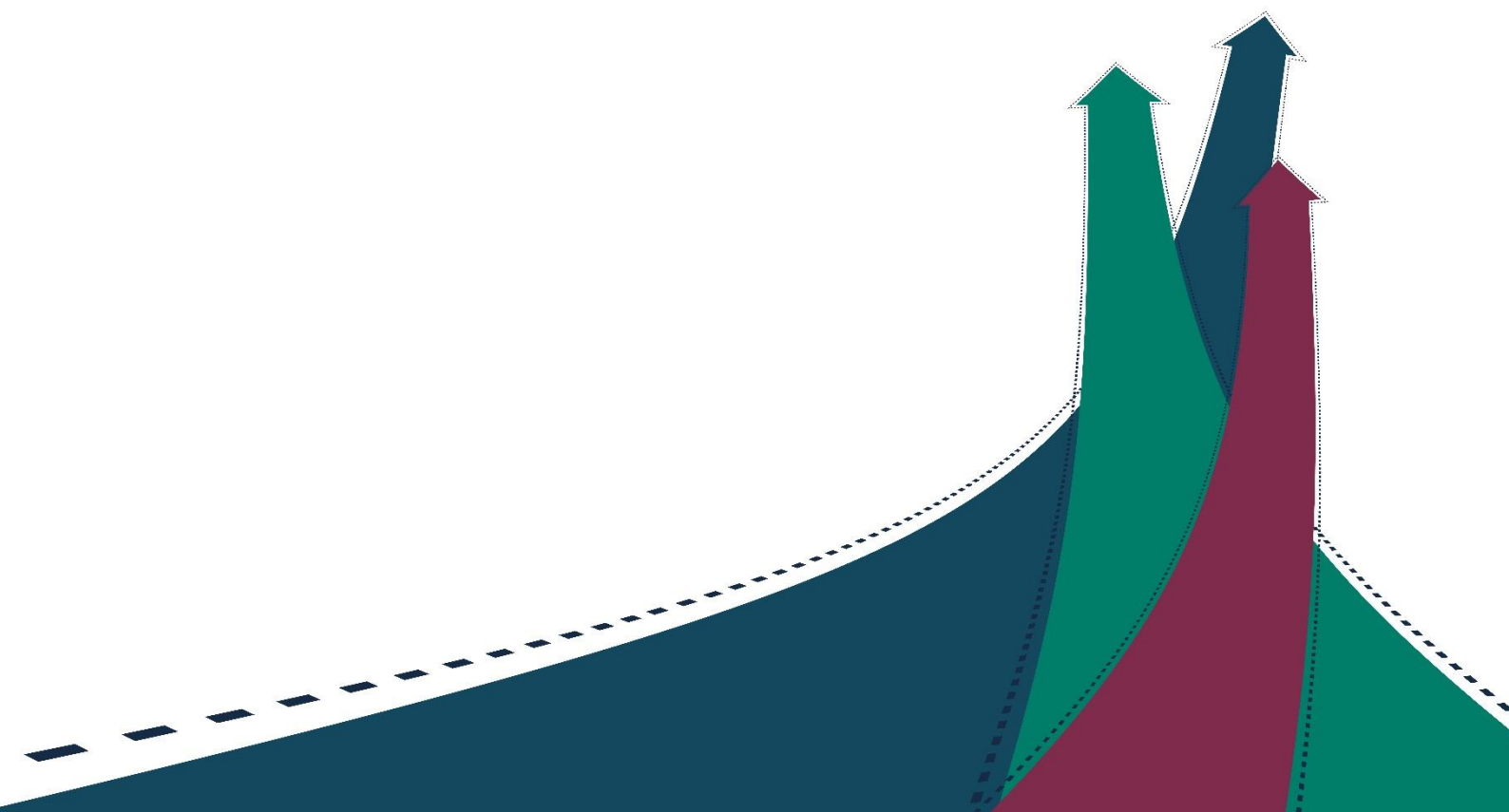
- **iekšējās refleksijas** partnerorganizācijā un/vai nacionālajā projekta komandā, kas izstrādātas, kolektīvi apspriežot prāta vētrās par konkrētiem galvenajiem jautājumiem, lai būtu kopīgs skatījums uz svarīgākajām vajadzībām un mērķiem sadarbības attīstībai ar/starp ieinteresētajām pusēm;
- **fokusa grupas/intervijas** ar nacionālajām ieinteresētajām pusēm saskaņā ar kopējām pamatnostādnēm un galveno mērķi, lai palīdzētu tām pašām novērtēt savu lomu prasmju pilnveides ceļos, to atbilstību un galveno ieguldījumu.

Pielietotās metodoloģijas rezultātā partneri/nacionālā komanda sagatavoja **valsts analīzes ziņojumu** un **ieinteresēto pušu kartēšanas tabulu**, kā norādīts tālāk.

2 Analīzes ziņojumi

Attiecīgā valsts līmenī veikto analīžu pārskats

**Analīze
ITĀLIJA**

Valsts analīze - Itālija

Valsts	Itālija
Atbildīgā organizācija/-as	FORMA.Azione srl

Prasmju uzlabošanas ceļi katrā valstī: pašreizējā situācija to ieviešanā, galvenās mērķa grupas, izaicinājumi.

Itālijas tiesiskais regulējums attiecībā uz prasmju pilnveides ceļiem ir konsekvents un atbilstošs, kā uzsvērts **Nacionālajā ziņojumā par prasmju pilnveides ieteikumu ieviešanu**¹.

Pieaugušo līdzdalība izglītībā Itālijā pieaug nepārtraukti, bet lēni.

Nacionālajā **stratēģiskajā plānā pieaugušo iedzīvotāju kvalifikācijas paaugstināšanai un pārkvalifikācijai**² ir izstrādāta rīcība pirmajam trīs gadu īstenošanas periodam (2021/23), kurā galvenā uzmanība pievērsta trim galvenajiem aspektiem, lai stiprinātu koordināciju starp dažādām valsts politikām:

- pirmais no tiem ir par **esošo pakalpojumu uzlabošanu un to izplatību**, pievēršoties stratēģiskām investīcijām ne tikai pakalpojumu pievilcības, efektivitātes un pieejamības palielināšanai, bet arī karjeras attīstības atbalsta speciālistu prasmju celšanai;
- otrs attiecas uz **līdzsvara saglabāšanu starp pamatprasmju uzlabošanu, vienlaikus personalizējot esošo piedāvājumu** atbilstoši dažādiem faktoriem, piemēram, kontekstam, gala labuma guvējiem, mācību novērtējuma metodēm, mācību un IT atbalstam. Ar pamatprasmēm tiek domātas pieaugušo iedzīvotāju lasītprasmes un kvalifikācijas līmeņa paaugstināšana un atjaunināšana, izglītības, apmācības, darba un sociālā darba iekļaušanas pakalpojumu personalizēšana, atbilstoši pieprasījumam un prasmju izmantošanas iespējām, stiprinot uzņēmējdarbības un vadības kompetences;
- trešais aspekts ir par **prasmju piedāvājuma un pieprasījuma regulēšanu un sinhronizēšanu**, gan sistēmas, gan individuālā līmenī. Galvenā darbība ietvers pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu, lai veicinātu prasmju pārnēsamību, veicinātu formālās un neformālās un ikdienas izglītības iespēju izmantošanu un stiprinātu aktīvu novecošanos un reverso mentoringu.

Prasmju pilnveides ceļu ieviešanā Itālijā ir iesaistītas dažādas **ieinteresētās puses**, sākot no **Itālijas valdības**, kurai ir izšķiroša loma gan formālajā PI, ar mērķi dot iespēju iegūt vidusskolas diplomu, kā arī veicināt itāļu valodas kā otrās valodas apguvi (Izglītības ministrija), gan arī profesionālajā izglītībā un neformālajā pieaugušo izglītībā (PI) (Darba ministrija ar Nacionālās aktīvās darba politikas aģentūras starpniecību, kas koordinē reģionālās iestādes, kuras savukārt īsteno valsts tiesību aktus vietējās teritorijās).

¹Pilnu ziņojumu var izlasīt šeit (itāļu valodā): <https://www.lavoro.gov.it/notizie/pagine/apprendimento-permanente-report-upskilling-pathways>

²Plāns ir pieejams šeit (itāļu valodā): <https://www.lavoro.gov.it/priorita/pagine/piano-strategico-nazionale-per-lo-sviluppo-delle-competenze-della-popolazione-adulta>

Universitātes, profesionālās izglītības centri un pieaugušo izglītības centri izstrādā un īsteno pieaugušo izglītības programmas, nodrošina mācību resursus un telpas un sadarbojas ar citām organizācijām, lai piedāvātu daudzveidīgas mācību iespējas.

Bezpeļņas organizācijas, kopienu grupas un NVO arī sniedz ieguldījumu, galvenokārt neformālajā PI un īpašās jomās, piemēram, valodu apguvē, imigrantu integrācijā vai prasmju pilnveidē.

PI piedāvātāji, darba devēji un valsts/privātie nodarbinātības dienesti sadarbojas, lai saskaņotu mācību programmās iegūstamās prasmes ar darba tirgus vajadzībām.

Darba devēji un nozaru asociācijas sadarbojas ar izglītības iestādēm, lai izstrādātu profesionālās izglītības programmas, piedāvātu prakses un mācekļu vietas, kā arī sniegtu ieguldījumu mācību programmu izstrādē, taču ne regulāri.

Pētniecības iestāžu un novērtēšanas aģentūru (INDIRE, INAPP – valsts pētniecības centri), pētījumi un atklājumi veicina uz pierādījumiem balstītas politikas izstrādi, programmu uzlabošanu un labās prakses apmaiņu starp ieinteresētajām pusēm.

Kas attiecas uz galvenajām **mērķa grupām**, pieaugušie ar zemām lasīt prasēm veido 27,9 % pieaugušo Itālijas iedzīvotāju (16–65 gadi). Tomēr šis procents neatbilst visām konkrētai mērķa grupai, bet gan indivīdiem ar atšķirīgām īpašībām. Pieaugušie ar zemu kvalifikāciju mēdz koncentrēties vecākajās vecuma grupās (55-65 gadi), bet ievērojams īpatsvars ir arī gados jaunākiem cilvēkiem (9,6% 16-24 gadu vecuma grupā un 15% 25 -34 gadu vecumā).

Attiecībā uz prasmju pilnveides ceļu ieviešanu tika identificētas šādas problēmas:

- **jānodrošina pieaugušo izglītībā iesaistīto dalībnieku dažādība un pārvaldībai visos līmeņos jābūt kā spēkam, nevis šķērslim.** Tā kā valstī šobrīd ir izstrādāta ilgtermiņa nacionālā stratēģija dažādām darbības jomām (Nacionālais plāns pieaugušo iedzīvotāju prasmju attīstībai), lēmumu pieņemšanas procesā un noteiktās politikas īstenošanā nevajadzētu būt šķēršļiem.
- **jākoncentrē ieguldījumus, resursus, intelektu un prasmes, lai līdz 2030. gadam** sasniegtu mērķus, kas noteikti Eiropas prasmju programmā 2025. gadam ³ un Sociālo tiesību pīlāru Rīcības plānā 2030 ⁴. Visām iesaistītajām pusēm jākoncentrē savi ieguldījumi tādās jomās kā motivācija, informēšana, vadlīniju izstrādē un prasmju atzišana, prasmju pilnveides ceļu pielāgošana darba tirgum.
- maksimāli jāizmanto **jauno finansiālā atbalsta instrumentu potenciāls**. Tie rūpīgi jāplāno un jāuzrauga, lai izvairītos no nevajadzīgas “izkaisīšanas” un/vai dublēšanās, kas var apdraudēt spēju risināt problēmas un reaģēt uz iedzīvotāju vajadzībām.
- Jākontrolē, lai **leteikumi profesionālajā izglītībā (VET) ⁵ un Osnabrück deklarācijas mērķi un vēstījumi ⁶ tiek pilnībā ņemti vērā** un iekļauti nacionālajā īstenošanas plānā.
- **jāveicina pieaugušo ar zemu kvalifikāciju dzīves prasmju apguve** (Prasmju programmas 8. pasākums), attīstot prasmju audita sistēmas, personalizētus izglītības ceļus, prasmju pārbaudes un atzišanas sistēmas, lai veicinātu prasmju apguvi. Šīs iespējas un pakalpojumi

³Lūdzu, skatiet dokumentu šeit:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=9723&furtherNews=yes#navItem-1>

⁴Lūdzu, skatiet dokumentu šeit: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1607&langId=en>

⁵Lūdzu, skatiet dokumentu šeit: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1606987593071&uri=CELEX%3A32020H1202%2801%29>

⁶Lūdzu, skatiet dokumentu šeit: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f731da19-6d0b-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en>

ir jāturpina popularizēt, un tiem jābūt pieejamākiem gan iedzīvotājiem, gan VET/PI speciālistiem, īpaši reģionālā un valsts līmenī.

Ieinteresēto pušu sadarbība UP: veiksmīgi sadarbības mehānismi, ieinteresēto pušu un sadarbības nepilnības.

Tā kā Itālijā kvalifikācijas paaugstināšanas ceļu ieviešanā aktīvi darbojas dažādas ieinteresētās puses, mēs varam atrast dažādus sadarbības mehānismu piemērus.

- **GOL programma**, Itālijas valsts atveseļošanas un noturības plāna (PNRR) reformu aktivitātes, kuru mērķis ir uzlabot aktīvās darba politikas dienestu darbu. GOL programmu īsteno Reģioni un autonomie apgabali, un tā paredz sadarbību starp valsts un privātajiem dalībniekiem, lai piedāvātu dažādus pakalpojumus, piemēram, ceļus, piekļuvei darba tirgum, profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu un pārkvalifikāciju, kā arī sadarbību ar citiem teritoriālajiem dienestiem, gadījumos, kad rodas sarežģītas situācijas (piemēram, invaliditāte u.c.).
- **Starpprofesionālie fondi**, kas atbalsta dažādu nozaru darbinieku mācību vajadzības un tiek finansēti no darba devēju un darba ņēmēju iemaksām. Iemaksas apmērs ir atkarīgs no procentiem no strādnieku algas, un to iekasē Nacionālais sociālā nodrošinājuma institūts (INPS) vai citas struktūras. Programmas, ko nodrošina akreditēti pakalpojumu sniedzēji, var piedāvāt profesionālo apmācību, profesionālās pilnveides kursus, valodu kursus un citus tālākizglītības veidus.
- UP īstenošanā Itālijā ir iesaistīti arī **mūžizglītības teritoriālie tīkli**. Šajos tīklos ietilpst izglītības iestādes (skolas, universitātes, profesionālās izglītības un pieaugušo izglītības centri), kā arī darba devēji un nozaru asociācijas, sabiedriskās organizācijas un NVO. Tīkla koordināciju un atbalstu nodrošina vietējās pašvaldības (pašvaldības, reģionālā vadība). Tomēr šāda sadarbības forma nav sastopama visos reģionos.
- **Repubblica Digitale** (Digitālā Republika) ir ⁷ nacionāla iniciatīva, ko veicina Ministru padomes prezidentūras Digitālās transformācijas departaments. Tās galvenais mērķis ir atbalstīt valsts digitālās pārejas procesu, mazinot digitālo plaisu, atbalstot digitālo iekļaušanu un veicinot izglītību IKT jomā, izmantojot atvērtas darba grupas, kas izstrādā politikas dokumentus un veicina labās prakses apmaiņu. Tehniskās vadības komitejā ir daudz dažādu dalībnieku, piemēram, pārstāvji no dažādām ministrijām, Reģioniem, provincēm un pašvaldībām, Tirdzniecības kameras, universitātēm, pētniecības un sabiedrisko mediju uzņēmumiem, darba devēju asociācijām, profesionālās izglītības piedāvātājiem, Nacionālās digitālo kompetenču koalīcijas pilsoņu apvienības.
- **Nacionālā mūžizglītības grupa (GNAP)** veicina mūžizglītību kā ikvienas personas tiesības, izmantojot konsultācijas, publiskus pasākumus un darba grupas, lai uzrunātu visus attiecīgos pieaugušo izglītības politikas veidotājus.

Galvenais iemesls, kāpēc rodas nepilnības ieinteresēto pušu iesaistē, ir **ciešākas koordinācijas un efektīvākas saziņas trūkums starp dažādiem PI dalībniekiem** (galvenokārt valsts aģentūrām,

⁷Itālijas vietne šeit: <https://repubblicadigitale.innovazione.gov.it/it/>

izglītības iestādēm, darba devējiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām). Itālijā par nozīmīgiem PI sistēmas spēlētājiem netiek uzskatīti valsts nodarbinātības dienesti, darba devēji, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijas: tas apgrūtina spēju sasniegt potenciālos mācību dalībniekus, jo īpaši no sociāli mazaizsargātām grupām un efektīvi saistīt viņu mācības ar darba iespējām vai darba devēju vajadzībām pēc noteiktām prasmēm.

Tā kā **reģionālās iestādes ir atbildīgas par valsts tiesību aktu ieviešanu**, pastāv arī ievērojamas atšķirības starp dažādiem reģionālajiem/vietējiem PI piedāvājumiem; kas būtu jāizlīdzina, veicinot starpreģiono sadarbību un labās prakses apmaiņu.

Šāds konteksts arī rada **grūtības pārbaudīt un atzīt iepriekšējo izglītību un kompetenci, kas iegūta, izmantojot neformālo un ikdienas izglītību**, kavējot indivīdu piekļuvi tālākizglītībai un nodarbinātības iespējām. Šo aspektu varētu uzlabot, nodrošinot skaidrākas vadlīnijas, procesus un mehānismus.

Ciešāka sadarbība starp ieinteresētajām personām, piemēram, valsts iestādēm, privātām organizācijām, uzņēmumiem un fondiem, var veicināt **papildu finansējuma un resursu mobilizāciju**.

Vēl viena nepilnība, kas būtu jāuzlabo, ir sadarbība **ar tehnoloģiju uzņēmumiem**, lai nodrošinātu pieejamu digitālo infrastruktūru un, plašākā nozīmē, digitālās pratības mācības.

Papildinformāciju skatiet sadaļā **ieinteresēto personu kartēšanas tabula [šeit](#)**

Cita attiecīgo ieinteresēto pušu aktivizēšanas/sadarbības pieredze

Kā būtisku ieinteresēto pušu aktivizēšanas un sadarbības pieredzi var minēt šādus Eiropas projektus:

- **MASTER** projekts ⁸ (Pasākumi pieaugušajiem, lai veicinātu tālākizglītību un pārkvalificēšanās iespējas). Projekts, kas sākās 2019. gadā un noslēdzās 2022. gadā, veicināja pieaugušo ar zemu kvalifikāciju iesaisti mācībās, lai uzlabotu viņu situāciju darba tirgū, attīstot viņu pašvērtēšanas prasmes un viņu personīgo, sociālo un mācīšanās kompetenci [PSL].

Projekts balstās uz daudzu ieinteresēto pušu un kopienas iesaisti. Pieeja izstrādāta, konsultējoties ar ieinteresētajām pusēm, izstrādājot projekta rezultātus, kā arī iesaistot PI profesionāļus, valsts nodarbinātības dienestus, nacionālo PI, Augstākā izglītības un profesionālās izglītības tīklu pārstāvjus projekta rezultātu pārbaudē. Šī pieeja veicināja efektīvu sadarbību starp publiskām un privātām organizācijām pēc principa “no apakšas uz augšu”, kas ļāva efektīvi iesaistīt mērķgrupas, izstrādāt prasmju pilnveides ceļus (pašnovērtējums + mācīšanās), palielināt personīgo sociālo kompetenci dažādiem praktiķiem, kas strādā ar pieaugušajiem prasmju pilnveides ceļu pārejas posmos, un efektīvizēt pārvaldību pārejai starp dažādiem prasmju pilnveides ceļu posmiem, aktivizējot atgriezeniskās saites principu.

- **MOVE-UP** ⁹ (jauno māmiņu zināšanu novērtēšana un atzīšana profesionālai attīstībai – prasmju uzlabošanas ceļi). Šis projekts, kas tika uzsākts 2023. gada sākumā, paredz izstrādāt elastīgu un kvalitatīvu kvalifikācijas paaugstināšanas ceļu nenodarbinātām māmiņām ar zemu kvalifikāciju, piedāvājot iespēju novērtēt, atzīt un tālāk attīstīt viņu iepriekšējo izglītību, lai atvieglotu viņu

⁸Projekta vietne šeit: <https://www.master-project.it/>

⁹Projekta vietne šeit: www.motherhoodskills.eu

dalību mācībās un iesaistīties darba tirgū, uzlabojot prasmes, ko viņas ieguvušas, pateicoties savai “vecāku” lomai. Projekts PI ieinteresētajām pusēm sniedz ietvaru efektīvai politikas atjaunošanai mātēm - bezdarbniecēm ar zemu kvalifikāciju, tādējādi veicinot dzimumu līdztiesību darba tirgū.

- **ONE**¹⁰ (Pieaugušo izglītības tīklu atvēršana Eiropas sadarbībai). Projekta, kas tika uzsākts 2021. gadā, mērķis ir stiprinātu pieaugušo izglītības (PI) kvalitāti un ar tās palīdzību veicināt sociālo iekļaušanu Eiropā, sniedzot atbalstot kapacitātes stiprināšanā esošajiem valsts PI pakalpojumu sniedzēju tīkliem Itālijā, Portugālē un Slovākijā konkrētās jomās: karjeras atbalsta pakalpojumi; pieaugušo uzrunāšana un aktīva iesaistīšana gan izglītības, gan prasmju atzīšanas procesos; neformālās un ikdienas izglītības atzīšana; caurviju un pamatprasmju apgūšana, iekļaušana un pilsoniskā aktivitāte.

ONE partnerība, kurā ir iesaistītas dažādas organizācijas un valsts iestādes no projekta valstīm, tiecas sasniegt šo mērķi, izmantojot daudzu ieinteresēto pušu pieeju. Šāda pieeja ir virzījusi partnerību visā projekta priekšlikuma izstrādes un īstenošanas laikā, aktivizējot partnerorganizācijas, lai kartētu, sazinātos un iesaistītu dažādus pieaugušo izglītībā iesaistītās puses, ONE iniciatīvas veiksmīgai īstenošanai.

Atbilstoši ET2020 darba grupas pieejai pieaugušo izglītības jautājumos un ES pieaugušo izglītības politikai, ieinteresētās puses ietver šāda veida organizācijas: formālie un neformālie pakalpojumu sniedzēji; izglītojamo pārstāvji, tostarp pieaugušie ar zemu kvalifikāciju; vietējie, valsts un starpvalstu pieaugušo izglītības tīkli; vietējās, reģionālās un valsts iestādes; arodbiedrības, kuras veicina darba vidē balstītas mācības un to kvalitātes uzlabošanu; sociālās un kultūras organizācijas, kas darbojas kopienas vai valsts līmenī un bieži piedāvā neformālās izglītības iespējas; augstākās izglītības pārstāvji; utt. Visās projekta aktivitātēs, lai nostiprinātu visa darba plāna struktūru, ONE ir plānojis aktivitātes, kas vērstas uz ārējām ieinteresētajām pusēm un politikas veidotājiem vai veidu, kā tos iesaistīt.

Itālijas PI vēstnieki: augsti kompetentu ekspertu tīkls, kas spēj nodot savas zināšanas un pieredzi gan Erasmus+ programmas īpašajā kontekstā, gan pieaugušo izglītības profesionāļu EPALE kopienā. Mērķis ir palielināt līdzdalību tādās iniciatīvās kā Eiropas apmācības un starptautiskās sadarbības iespējas reģionos, kur notiek aktivitātes, dot būtisku ieguldījumu pieaugušo izglītības organizāciju starptautiskās sadarbības kvalitātes uzlabošanā un stimulēt internacionalizāciju visos tās veidos. Konkrētāk, vēstnieku uzdevums ir aktīvi atbalstīt Indire's Erasmus+ aģentūru un EPALE Itālijas nodaļu nacionālo tiešsaistes un klātienēs semināru laikā gan pasākumu plānošanā un organizēšanā, gan faktiskajā īstenošanā. Tiek izstrādāti materiāli – raksti, mācību saturs un mācību materiāli – EPALE platformai, īpašu uzmanību pievēršot Erasmus+ 2021-2027 tematiskajām prioritātēm: sociālajai iekļaušanai, digitālajai transformācijai, zaļajai pārejai, internacionalizācijas stiprināšanai.

¹⁰Projekta vietne šeit: <https://www.adult-learning.eu/en/>

Kvalitatīva informācija par analīzes procesu.

Ieinteresētās puses tika aicinātas piedalīties **tiešsaistes fokusa grupās un intervijās** vai, gadījumā, ja tās nevarēja piedalīties, aizpildīt **tiešsaistes anketu**.

Visas ieinteresētās puses sniedza ieguldījumu analīzē atbilstoši diskusiju tematam. Reģionālajā līmenī strādājošajām iestādēm bija iespēja pārdomāt savas **faktiskās un turpmākās saistības attiecībā uz prasmju pilnveides ceļiem**, paverot **jaunas perspektīvas attiecībā uz sadarbību starp ieinteresētajām pusēm vietējā līmenī**.

Ieinteresēto pušu līdzdalības līmenis kopumā bija labs. Apņēmīgākās ieinteresētās puses strādāja reģionālā līmenī, lai izveidotu **teritoriālo tīklu mūžizglītībai** (Reti Territoriali per l'Apprendimento), jo projekts atbalsta viņu misiju un attīstības prioritātes, kā arī ļauj tām iegūt jaunu informāciju par jaunām stratēģijām, metodoloģijām un instrumentiem, veicinot sadarbību (t.i, palielināt pakalpojumu pieejamību pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju vai bez tās).

PARTNER-UP analīze veicināja sadarbību ar ieinteresētajām pusēm, **nostiprinot FORMA.Azione kā nozīmīga PI dalībnieka lomu**, kas spēj veicināt savstarpēju mācīšanos un sadarbību starp dažādām ieinteresētajām pusēm, kā arī inovatīvu risinājumu izstrādi un sistematizēšanu tīklu un profesionāļu kapacitātes stiprināšanai.

Analīze attīstīja un nostiprināja **horizontālās saites starp dažādām ieinteresētajām pusēm**, kas iesaistās kopīgas iniciatīvas īstenošanā, jo īpaši, lai atbalstītu pieaugušo izglītību reģionālajās un valsts iestādēs, ņemot vērā atjaunoto prasmju pilnveides programmu.

Atsaucoties uz kartētajām un sasniegtajām ieinteresētajām pusēm, **Itālijas nacionālajā grupā ir jāiesaista vairāk darba devēju un NVO pārstāvju**. Parasti tie netiek uztverti kā daļa no PI sistēmas, neskatoties uz to svarīgo lomu informēšanas un karjeras atbalsta procesos, kā arī veicinot pieaugušo iekļaušanos darba tirgū un vietējā kopienā kā pilntiesīgiem pilsoņiem.

Labā prakse

Ņemiet vērā, ka "labā prakse" šajā kontekstā ir definēta kā stratēģijas, pieejas un/vai darbības, kas pētījumos un/vai novērtējumos ir pierādījušas, ka tās ir efektīvas, efektīvas, ilgtspējīgas un/vai pārnesamas un kuras droši noved pie vēlamā rezultāta. atbalstot ieinteresēto pušu identificēšanu, iesaistīšanu, apņemšanos, kā arī sadarbību starp tām, īpaši atsaucoties uz UP iniciatīvu. Labā prakse var būt vietēja, reģionāla, valsts vai starptautiska.

Labo prakšu piemēri no fokusa grupām, daudzos no kuriem tika minēti teritoriālo tīklu pozitīvie piemēri.

ReSAP (reģionālais mūžizglītības tīkls Sardīnijā)

RESAP tīkla darbība aizsākās ar sadarbību starp Oristano CPIA (Provinces Pieaugušo izglītības centrs) 4 un Kaljāri Universitāti, kas noslēdza līgumu ar mērķi uzsākt tiešu un netiešu skolotāju stažēšanos CPIA Provinces Pieaugušo izglītības centrā, lai skolotājiem mācītu itāļu valodu kā otru valodu. Pēc tam tīkls paplašinājās ar Sassari Universitāti, USR (Reģionālo skolu biroju) un reģionālās valdības Izglītības, kultūras mantojuma, informācijas, izklaides un sporta departamentu, kas nodrošināja līdzekļus prasmju pilnveides ceļu paplašināšanai pieaugušo iedzīvotāju vidū (piemēram, projekts FOR. POP.AD PLUS). Visas šīs ieinteresētās puses kopā ar RUIAP (Itālijas

universitātes mūžizglītības tīkls), Coreform (Sardīnijas mācību iestāžu tīkla koordinācija), arodbiedrībām un citām organizācijām parakstīja RESAP līgumu (2023. gada jūnijā), lai oficiāli dokumentētu savus mērķus. Tie ietver specifisku doktorantūras programmu aktivizēšanu, lai īstenotu darbības pētījumus CPIA, studentu un skolotāju vajadzību kartēšanu, integrēto mācību plānu pilnveidošanu vidusskolas līmenī ar USR atbalstu un tādu aktivitāšu pievienošanai, kuru mērķis ir profesionālās kvalifikācijas iegūšanu CPIA iestāžu mācību programmā.

REMAP (Metropolitan Network for Lifelong Learning)¹¹

Šajā daudzu ieinteresēto personu teritoriālajā tīklā ir iesaistīti 84 publiskās un privātās institūcijas, kas saistītas ar Boloņas pilsētu (2022. gada augusts). Tostarp Emīlijas-Romanjas reģionālā valdība, Boloņas Universitāte, vidusskolas, CPIA, Tirdzniecības kamera, arodbiedrības, Itālijas pašvaldību nacionālā asociācija un profesionālās izglītības organizācijas. Šī nolīguma galvenais kodols ir mūžizglītības, kā katra indivīda pamattiesību veicināšana, ne tikai attiecībā uz nodarbinātības iespējām, bet arī kā stimulu aktīvākai pilsonībai. Galvenie mērķi laikposmam no 2023. līdz 2024. gadam ir teritoriālas pilsonības apmācības un orientācijas sistēmas veicināšana, lai palielinātu izpratni par PI, un inovatīvu prasmju atzīšanas un sertifikācijas pakalpojumu ar kopīgiem instrumentiem un labas prakses apmaiņu.

ReTAP Campania (Mūžizglītības teritoriālais tīkls Kampānijā)¹²

Kampānijas reģionā darbojas jaunizveidots (2022. gada beigās) teritoriālais tīkls, kurā ietilpst 8 CPIA, USR, reģionālās valdības izglītības departaments un Kampānijas Reģionālais pētniecības, eksperimentu un attīstības centrs pieaugušo izglītībā (CRR&S). Tīkla galvenais mērķis ir kartēt šajā reģionā aktīvās publiskās un privātās ieinteresētās puses un iesaistīt tās stratēģiskās partnerībās, lai veicinātu mūžizglītību.

Pluriversum¹³

Pluriversum ir konsultāciju uzņēmums ar vairāk nekā 25 gadu pieredzi pakalpojumu un rīku izstrādē teritoriālās karjeras attīstības atbalsta sistēmām, pakalpojumiem priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas novēršanai, kā arī nodarbinātības dienestiem. Tas atrodas Toskānā, un tā tīkls paplašinājās ārpus reģionālajām robežām un, bez Toskānas pašvaldības (Marče, Pjemonta, Friuli-Venēcija-Džūlija), sasniedza vairākas citas reģionālās valdības. Pluriversum sadarbojas arī ar provincēm, pašvaldībām, vietējām organizācijām un Florences Universitāti. Tā uzmanības centrā ir mūžizglītība, kas apvienota ar konsultācijām, kur prasmju atzīšana var uzlabot mazaizsargāto pieaugušo un jauniešu nodarbināmību, kā arī aktivitātes pret priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu. Uzņēmuma uzmanības centrā ir arī sadarbība ar akadēmisko pasauli, lai īstenotu izpētes pasākumus un izstrādāru inovatīvus rīkus prasmju atzīšanai.

AGCI (General Association of Italian Cooperatives) – AGCI Umbria¹⁴

Šī asociācija, kurā ir pārstāvji no visas Itālijas reģioniem, provincēm un no dažādām tautsaimniecības nozarēm, pievēršas mūžizglītībai un profesionālajai izglītībai, jo īpaši, izmantojot starpprofesionālus fondus. AGCI izmanto Fon. Coop resursus¹⁵, kuru stratēģiskās prioritātes ļauj

¹¹Itālijas vietne šeit: <https://www.cittametropolitana.bo.it/scuola/remap>

¹²Itālijas vietne šeit: <https://www.cpiacaserta.edu.it/retap/>

¹³Itālijas vietne šeit: <https://www.pluriversum.eu/>

¹⁴Nacionālā vietne (itāļu valodā): <https://www.agci.it/>; Umbrijas reģiona nodaļa (itāliešu): <https://agciumbria.agci.it/>

¹⁵Itālijas vietne šeit: <https://www.foncoop.coop/>

veikt plašu iesaistīto uzņēmumu analīzi attiecībā uz aspektiem, kas uzņēmumā būtu jāuzlabo ar apmācību palīdzību, īpašu uzmanību pievēršot ne tikai tehniskajām prasmēm un to izmantošanai uzņēmumā, bet arī attiecībā uz ilgtspējību, dzimumu līdztiesību un darba un privātās dzīves līdzsvaru. Profesionālā izglītība šajā kontekstā ir domāta kā pārveidojošs instruments, kas ietver holistisku pieeju.

Attīstības grupu prioritātes

1. prioritāte

Atbildība par pieaugušo izglītības politiku — “skaidrības” trūkums vājina saskaņotību pieaugušo izglītības sistēmā, un ir jāpastiprina valdību centieni iesaistīt vietējās ieinteresētās puses, lai atbalstītu sadarbību un koordināciju, lai palīdzētu samazināt plaisu starp valsts politiku un vietējām vajadzībām, kad tiek izstrādāti nacionālie rīcības plāni pieaugušo izglītībai, bet faktisko īstenošanu traucē finansējuma un īstenošanas noteikumu trūkums, kas noved pie katra tīkla un pakalpojumu sniedzēja pašdarbības un nepietiekami novērtētas pieaugušo izglītības un izglītības, kā līdzekļa personīgai un profesionālajai un aktīvas pilsonības attīstībai.

2. prioritāte

Saikne starp PI un darba pasauli – mēģinājumi galveno ieinteresēto pušu/profesionālu ilgtspējīgai iesaistīšanai valsts/privātajā partnerībā ir ierobežoti, jo īpaši darba devējiem parasti interesē galvenokārt tikai profesionālā izglītība (kvalifikācijas kursi).

3. prioritāte

Pieaugušo informēšana, uzrunāšana un aktīva iesaiste izglītības un vērtēšanas procesos – pieaugušo ar zemu kvalifikāciju sarežģītības un daudzveidības dēļ ir jāatrod radoši un efektīvi veidi, kā uzrunāt potenciālos izglītojamos. Šai mērķa grupai parasti ir grūtāk atpazīt savas mācīšanās vajadzības, un tāpēc ir mazāka iespēja meklēt apmācības iespējas.

4. prioritāte

Neformālajā un ikdienas izglītībā iegūto kompetenču atzīšana – reģionālā līmenī nepieciešams noteikt skaidras lomas, vadlīnijas, procesus un mehānismus iepriekšējās izglītības atzīšanai, kas piešķirtu vērtību pieaugušo pieredzei un atvieglotu personu piekļuvi tālākizglītības un nodarbinātības iespējām.

5. prioritāte

PI skolotāju/pasniedzēju profesionālais profils – formālajā pieaugušo izglītībā, ko nodrošina valsts pieaugušo izglītības centri, PI pasniedzējiem/skolotājiem nav nepieciešama īpaša apmācība pieaugušo izglītībā. Viņiem ir tāda pati profesionālā izglītība kā sākumskolas/vidusskolas skolotājiem. Šī iemesla dēļ un pat tāpēc, ka PI kopumā netiek pietiekami novērtēta, PI pasniedzēju profesionalitāte ne vienmēr tiek atzīta gan politikas, gan kopienas līmenī. Tas attiecas arī ar profesionālās izglītības pasniedzējiem.

Atsauces

Eiropas Savienība, Osnabrikas deklarācija par profesionālo izglītību un apmācību kā atveseļošanās un taisnīgas pārejas uz digitālo un zaļo ekonomiku veicinātāju, 2021.

Eiropas Padome, Padomes lēmums (2020. gada 24. novembris) par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajai taisnīgumam un noturībai (2020/C 417/01), 2020.

Eiropas Komisija, *Eiropas prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai*, 2020.

Eiropas Komisija, *Eiropas sociālo tiesību pīlārs — Taisnīgākas un iekļaujošākas Eiropas Savienības veidošana*, 2020. gads

Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali, Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca, *Implementazione in Italia della Raccomandazione del Consiglio "Percorsi di miglioramento del livello delle Competenze: nove opportunità per gli adulti"*, 2019

Tavolo interistituzionale sull'apprendimento permanente, *Pianostratego nazionale per lo sviluppo delle Competenze della popolazione adulta*, 2021.